

DD AMERIK: Barak Obamaa fiilaama haÅ«ki laamÉ—o 44Å° Dowlaaji DentuÉ—i Amerik!

Soumis par IBRAAHIIMA MALAL SAAR
21-01-2009
DerniÅ«re mise Å« jour : 21-01-2009

Ko ziyaa haÅ«ki e boowal National Mall e nder reedu laamorgo Dowlaaji DentuÉ—i Waasinton meeÉ—ani yiyeede! Wonaa AmeriknaaÉ«e tan, kono ko aduna oo no fotiri renndi weytaare e ngoo fiilngo Alla e Obamaa wontude timtimol yaakaare winndere ndee kala. Obamaa woondii e dow deftere "Bible" wonde ma o É—oofito sarÉ—iiji leydi ndii no potiri, ma o reen, o suura leydi ndii kala. Obama wityi, hannde omo É«ama laamu e dow weeyo saÉ—tungo Alla e caÉ—eele donaaÉ—e e laamu Jo Buus fawondirÉ—e É—ii buuÉ«i kala. Kono, o wasiima maa Amerik fool É—een caÉ—eele haa teeÅ«ti e É—e faggudu e hare ha Amerik e añÉ«e mum. Ko É«uri wonde hannde njoÆ«a leydi ndii, ko dartinde boygol golle e nder isinaaji haa teeÅ«ti e peewnooji werlaaji, ko dartinde boygol galleeji coodiranooÉ—i ñamaale ena ndoÅ«kaa hoÉ«eede sabu liggeyaaji saÉ—tude. Ñalnde kala, AmeriknaaÉ«e heewÉ«e ena mbaasa galleeji É—i coodnoo e diin mbaydi.

LaaÉ«ii, so Obamaa fuÉ—É—iima golle e nder waktuuji seeÉ—a caggal piilgol mum, ndeke Amerik wonndi ko e caÉ—eele faggudu É—e o wiyi omo adoo huccande e caÉ—e É—ee kala. Ko adii, o hollitii wonde kuwle gadane É—e o É«amta ngam Æ«ellitde faggudu ndii ko teppitde hakke biliyoÅ«aaji (miliyaaruuji) 700 ngam faabaade terÉ—e É«urÉ—e tampude e faggudu leydi ndii. Kono o reen jom kopporeeje en walleteeÉ«e É«ee, ko haÅ«kadi laamu jaÉ«ataa yoo jawdi fijire walla ardiiÉ«e golle faggudu ena mbaasa nuunÉ«e haa ena itta ko heewi e ngartam faggudu leydi ndii ena mbaÉ—ta e jeyi mum'en. Ko teskini kadi e wowlannde makko, ko ñiÅ«ooje É«urÉ—e tiiÉ—de É—e o ñiÅ«i laamu Buus, addungo, e wiyde makko, caÉ—eele keewÉ—e É—e Amerik wonndi hannu wonde hooram-hooramaagu dawÆ«rurol Buus teelni Amerik e nder winndere ndee hannde haa nattii É«adondirde e leyÉ—eele keewÉ—e, haa teeÅ«ti e É—e Orop. Hannde, o wiyi, leyÉ—eele kala ko musidal Amerik. Maa Amerik artir dawrugol nuunÉ—al, tuugningal e aad aaji e tawaaÉ—i haÅ«ki. O wiyi kala leydi njiÉ—ndi haalde, nanondiree, omo yiÉ—i yaaldude e mum. Kono kala kala ummaniiÉ—o haÉ«aade Amerik e dow fenaade wall takkunde leydi ndii ko waÉ—aani, maa Amerik fool É—um. O wiyi alaa sago Amerik wayla dawrugol mum feewde e leyÉ—eele juulÉ«e, haa teeÅ«ti e leyÉ—eele AarabeeÉ«e.

Ko waÉ—i haÅ«ki koo, hay gooto e aduna sikkaano maa waÉ— saka ena waÉ—a jooni. Æ«aleeÉ«e Amerik ko dahnooÉ«e ena n Afrik ngam waÉ—teede jiyaaÉ«e. HeewÉ«e e maÉ«É«e maayi ko e laaÉ—e tuubakooÉ«e fayde Amerik, Alla e mette, joote, heege tampere. Gila e oon sahaa nde É«e ngoni jiyaaÉ«e, haa nde Amerik jeytii hoore mum e hitaande 1776, É«aleeÉ«e Amerik njaggiraa tan ko jiyaaÉ«e. Kisal, ndimaagu e nguurdam moÆ«Æ«am ko nanatla tan É—o maÉ«É«e. E nokkuuji keewÉ—e Amerik sahaa, É«aleeÉ«e ngalaa hakke heÉ«de walla wonde É—o tuubakooÉ«e ngoni. Hay e biisuuji dogooji e nder gure, É«aleeÉ«e so n ko daraade, tuubakooÉ«e njooÉ—oo. MeeÉ—ii waÉ—de sahaa, ñalnde go'o Bowte 1955, suka deboo gooto ena Rosa Parks, É« biis caggal nde ummii to golle mum ena hoota e nder wuro Montgomery (Alabama). Oon sahaa, e nder biisuuji É—ii, tuubakooÉ«e e njooÉ—otoo yeeso, É«aleeÉ«e e keeda caggal. So jooÉ—le É«aeeÉ«e É—ee keewii, hay so É—e tuubakooÉ«e e É—ee mbaawaa jooÉ—aade heen. Kadi, so jooÉ—le tuubakooÉ«e e É—ee keewii, É«aleeÉ«e poti ko ummaade ndokka tuubakooÉ«e e njoo Rosaa, oon ñalawma, omo tampi. Nde o joli, o jooÉ—ii caggal É—o tuubakooÉ«e e njooÉ—otoo É—oh, É«e ngoni É«aleeÉ«e tato j tuubaako gooto jolii e biis hee, tawi jooÉ—le tuubakooÉ«e e É—ee keewii. Dognoowo biis oo wiyi-mo yoo É«aleeÉ«e tato É«ee fof ndokka tuubaako gooto oo jooÉ—oo. sabu tuubaako e É«aleejo njoÉ—odotaaka. Rosaa salii haa yoori. O wiyi so tuubaako oo e yiÉ—i jooÉ—aade, yoo jooÉ—odo e É«aleejo. Haala kaa heewi, laamu ari, Rosaa jaggaa, soka. Ndeke, nde haala kaa fuÉ—É—É«aleeÉ«e e kaaÉ«ii É—ee kuwle mettuÉ—e, wuro ngoo fof felliti yantude e hare ndee. Ko gooto e ardiiÉ«e e dente É«aleeÉ«e, Martin ardi caltagol É«aleeÉ«e kuwle baÉ—aaÉ—e ngam É«ittude É«aleeÉ«e e nder leydi ndii. Æ«aleeÉ«e kala mbiyaa, hay gooto hoto É«ala yoo yahru koyÉ—e, jogiiÉ—o ko reegata, nawoÉ—a É«aleejo banndum. Ngati 75% É«amooÉ«e biisuuji ko É«aleeÉ«e. Ndeen kala caltiima É«amde biis, É—i mbaÉ—ti reegde mehi, jawdi ena bona. Nefgol biisuuji ngol wonaa yontere walla lewru. Ko balÉ—381! Haala kaa Æ«erii haa yettii Galle Ñaawooje TowÉ—e (Supreme Court). Ko É«een ñaawooÉ«e e tugonii e sarÉ—iiji leydi ndii. B kuwle biisuuji kaÉ—ooje É«aleeÉ«e e jooÉ—aade ngonaa goonga. Ko ndeen É—e ittaa e biisuuji Montgomery. Rosaa Parks wonti yontaaÉ«e Amerik gila ndeen... Hare wonaa ndee gasi ngam heÉ«tude hakkeji É«aleeÉ«e. KaÅ«ko gardinooÉ—o bikkito Montgo goo, o yuÉ«É«ini seppooji ngasataa e nder leydi ndii ngam hollitde haÅ«kadi É«aleeÉ«e e mbaawaa jaÉ«de heedneede e saaño. O v hay gooto hoto haÉ«e, hay gooto hoto dukde. Hay so neÉ—É—o fiyi-ma hello, hokkuma aÉ«É«ugo maa ngoya! Martin Luther King wontii jaambaar hare nde alaa piygal, tugnaade-mo e hare Mahatma Ghandi mo enndo e kitaale nde Enndo haÉ«antonoo jeytaare mum. Ko ñalnde 28 Juko 1963 o renndini ujunnaaji neÉ—É—o e ngaal boowal ngal Obamaa fiilaa haÅ«ki 20 Siilo 2009. Ngoon seppo woni yuman seppooji e nder winndere ndee kala. Ñalnde heen, Martin Luther King wowlu koÅ«ngiÉ—i É«urÉ—i han lollude e kala ko howhowÉ«e aduna É«ee meeÉ—i wowlude. Nde anndiraa ko "I have a dream..." (miÉ—o jogii koyÉ—ol...). Mar Luther King wiyi ñalnde heen "miÉ—o hoÉ—i maa palawma ar nde É«aleeÉ«e e tuubakooÉ«e kala ndentata ngonta gooto tawa g nguru gooto e maÉ«É«e e kala hiisaaka...". Ko É—um waÉ—i, heewÉ«e ena nijiyi e Obamaa gontugol ngol kowyÉ—ol goonga sabu ummiima e sahaaji niÉ«É«i É«ennuÉ—i haa yettii e toÉ—É—aade É«aleejo yoo ardo-É—um!

KuÉ—ol Ibraahiima Saar